

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U005478

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-10-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яремчук Ростислав Євгенович

2. Rostyslav Y. Yaremchuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3781-2374

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Шифр наукової спеціальності: 073

Назва наукової спеціальності: Менеджмент

Галузь / галузі знань: управління та адміністрування

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економічна безпека соціально-економічних систем

Дата захисту: 20-11-2026

Спеціальність за освітою: 072 «Фінанси банківська справа та страхування»

Місце роботи здобувача: Головне управління Національної поліції у Львівській області

Код за ЄДРПОУ: 40108833

Місцезнаходження: пл. Генерала Григоренка, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 17179

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.81, 06.92

Тема дисертації:

1. Антикорупційні механізми в системі забезпечення економічної безпеки держави
2. Anti-Corruption Mechanisms for Ensuring State Economic Security

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена вирішенню наукового завдання, що полягає в теоретичному обґрунтуванні й розробці методичних підходів стосовно антикорупційних механізмів у системі забезпечення економічної безпеки держави. У першому розділі «Теоретичні засади формування антикорупційних механізмів у системі забезпечення економічної безпеки держави» виконано комплексне дослідження еволюції низки ключових дефініцій, зокрема таких як «безпека», «економічна безпека» та «економічна безпека держави», охоплюючи їх історичний розвиток і сучасні підходи з подальшим формуванням авторського бачення. Поглиблено теоретичні засади побудови системи економічної безпеки держави шляхом уточнення її об'єктно-суб'єктного складу, мети, функціональних завдань, структурних елементів і рівнів безпекової ієрархії. Відмінною рисою є переосмислення економічних інтересів і загроз як ключових системоутворюючих компонентів, що загалом дозволило вдосконалити понятійний апарат у сфері забезпечення економічної безпеки держави. Поглиблено наукове трактування сутності корупції, узагальнено основні її ознаки та вдосконалено класифікацію шляхом інтеграції критеріїв безпекової ієрархії. За

результатами порівняльного аналізу західноєвропейської, азійської, африканської та латиноамериканської моделей корупції визначено специфіку української моделі. Систематизовано фактори виникнення та поширення корупції, об'єднавши їх у соціокультурний, правовий, політичний і економічний блоки, а також комплексно охарактеризовано її наслідки, серед яких розширення масштабів тіньової економіки, погіршення інвестиційного клімату, деформація конкурентного середовища, зниження ефективності державного управління та посилення соціально-економічної нестабільності. У другому розділі «Інформаційна основа забезпечення економічної безпеки держави в умовах посилення корупційних проявів» проведено систематизацію наявних підходів до оцінювання економічної безпеки держави шляхом їх групування за функціональною спрямованістю (функціональний, цільовий, порівняльний та комбінований підходи) із визначенням переваг, обмежень і можливостей практичного використання кожного з них. З метою підвищення достовірності оцінювання здійснено комплексний аналіз ключових макроекономічних індикаторів, зокрема динаміки реального валового внутрішнього продукту, інфляційних процесів, обсягів міжнародної фінансової підтримки, масштабів вимушеної міграції населення, а також тенденцій розвитку ринку праці. Це дозволило сформулювати комплексне уявлення про сучасний стан і вихідні передумови забезпечення економічної безпеки України. У третьому розділі «Покращення антикорупційних механізмів у системі забезпечення економічної безпеки держави» запропоновано розглядати антикорупційні механізми як інтегровану систему управлінських, організаційних та інформаційних впливів, спрямованих на попередження, локалізацію та мінімізацію негативних наслідків корупційних проявів для соціально-економічного розвитку. Для кожного рівня визначено специфіку функціонального призначення, характер взаємодії суб'єктів, цільові орієнтири та очікувані результати реалізації антикорупційної політики. Обґрунтовано, що системоутворювальним елементом запропонованої моделі є інформаційне забезпечення, яке забезпечує координацію діяльності всіх рівнів антикорупційної системи, інтегруючи інформаційні потоки в єдиний інформаційний простір. Інформаційне забезпечення визначено як самостійну функціональну підсистему, призначену для накопичення, оброблення, аналізу, узагальнення, передачі, використання та збереження інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень на кожному рівні безпекової ієрархії. Із застосуванням методології IDEF0 змодельовано процес інформаційного забезпечення антикорупційної діяльності, сформувавши єдину платформу для підвищення ефективності антикорупційної діяльності та зміцнення інформаційної стійкості держави до зовнішніх інформаційних впливів. Доведено, що, незважаючи на сформовану в Україні систему спеціалізованих антикорупційних інституцій, потенціал превентивних інструментів, характерних для скандинавської моделі антикорупційної політики, реалізується недостатньою мірою. Обґрунтовано, що одним із ключових напрямів удосконалення антикорупційної діяльності має стати поширення комплаєнсу як базового інструменту профілактики корупції у діяльності суб'єктів господарювання.

2. The dissertation is devoted to addressing the scientific problem of providing a theoretical substantiation and developing methodological approaches to anti-corruption mechanisms within the system of ensuring state economic security. Chapter One, "Theoretical Foundations for the Formation of Anti-Corruption Mechanisms within the State Economic Security System", presents a comprehensive study of the evolution of the key concepts of security, economic security, and state economic security, covering their historical development and contemporary theoretical interpretations, which served as the basis for the author's conceptual framework. The theoretical foundations of the state economic security system are further developed through the refinement of its objects and subjects, strategic purpose, functional objectives, structural components, and hierarchical levels of security. A distinctive feature of the proposed approach is the reinterpretation of economic interests and threats as the fundamental system-forming elements, which has made it possible to improve the conceptual and terminological framework for ensuring state economic security. The scientific understanding of corruption has been further developed by refining its conceptual interpretation, generalising its principal characteristics, and improving its classification through the integration of security hierarchy criteria. Based on a comparative analysis of the Western European, Asian, African, and Latin American models of corruption, the specific features of the Ukrainian model have been identified. The factors contributing to the emergence and dissemination of corruption

have been systematised into socio-cultural, legal, political, and economic groups. Furthermore, the socio-economic consequences of corruption have been comprehensively characterised, including the expansion of the shadow economy, deterioration of the investment climate, distortion of competitive market conditions, declining effectiveness of public administration, and increasing socio-economic instability. Chapter Two, "The Information Framework for Ensuring State Economic Security under Intensified Corruption Manifestations", systematises the existing approaches to assessing state economic security by classifying them according to their functional orientation, namely the functional, goal-oriented, comparative, and integrated approaches, while identifying the advantages, limitations, and practical applicability of each. To enhance the reliability of the assessment, a comprehensive analysis of key macroeconomic indicators was conducted, including the dynamics of real gross domestic product, inflationary trends, the volume of international financial assistance, the scale of forced migration, and labour market developments. This analysis made it possible to develop a comprehensive understanding of the current state of Ukraine's economic security and the underlying conditions affecting its provision. Chapter Three, "Enhancing Anti-Corruption Mechanisms within the State Economic Security System", proposes a conceptual framework in which anti-corruption mechanisms are viewed as an integrated system of managerial, organisational, and informational instruments aimed at preventing, containing, and minimising the adverse effects of corruption on socio-economic development. For each hierarchical level, the functional purpose, the nature of interaction among stakeholders, the strategic objectives, and the expected outcomes of anti-corruption policy implementation have been identified. It is substantiated that the system-forming element of the proposed framework is information support, which ensures coordination among all levels of the anti-corruption system by integrating information flows into a unified information environment. Information support is defined as an independent functional subsystem designed to collect, process, analyse, systematise, transmit, utilise, and store information required for managerial decision-making at each level of the security hierarchy. Using the IDEF0 methodology, the process of information support for anti-corruption activities has been modelled, resulting in the development of a unified information platform intended to improve the effectiveness of anti-corruption activities and strengthen the state's resilience to external information threats. The study demonstrates that, despite the well-established system of specialised anti-corruption institutions in Ukraine, the preventive instruments characteristic of the Scandinavian model of anti-corruption policy remain underutilised. It is substantiated that one of the key directions for improving anti-corruption policy should be the wider implementation of compliance as a fundamental preventive instrument within the activities of business entities.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Яремчук Р. Є. Економічна безпека держави: генезис та сучасні виклики. Цифрова економіка та економічна безпека. 2024. № 5 (14). С. 211–215. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.14-34>. URL: <http://dees.iei.od.ua/index.php/journal/article/view/472/454>;
- 2. Мельник С. І., Яремчук Р. Є. Економічна безпека держави: трактування та актуальні виклики сьогодення. Сталий розвиток економіки. 2024. № 4 (51). С. 295–300. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-51-41>. URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/1117/1069>.
Особистий внесок: узагальнено й критично розглянуто основні підходи у трактуванні поняття «економічна безпека держави» з обґрунтуванням власної позиції. Мельник С. І.: окреслено передумови

набуття пріоритетності економічної безпеки держави як складової національної безпеки;

- 3. Яремчук Р. Є. Оцінювання корупції в Україні на основі соціологічного опитування. Актуальні проблеми сталого розвитку. 2025. Том 2. № 5. С. 50–55. DOI: [https://doi.org/10.60022/2\(5\)-6S](https://doi.org/10.60022/2(5)-6S). URL: <https://journals.csr.com.ua/index.php/sustainability/article/view/137>;
- 4. Мельник С. І., Яремчук Р. Є. Запобігання корупції в приватному секторі шляхом формування комплаєнс-систем. Актуальні проблеми сталого розвитку. 2026. Том 3. № 1. С. 192–196. DOI: [https://doi.org/10.60022/3\(1\)-23S](https://doi.org/10.60022/3(1)-23S). URL: <https://journals.csr.com.ua/index.php/sustainability/uk/article/view/365>. Особистий внесок: доведено, що в межах безпекової ієрархії комплаєнс забезпечує запобігання корупції в приватному секторі. Мельник С. І.: визначено позитивний вплив комплаєнсу на економічну безпеку держави;
- 5. Мельник С. І., Яремчук Р. Є. Антикорупційний механізм як багаторівнева й ієрархічно структурована система. Успіхи і досягнення в науці. 2026. № 6 (28). С. 455–464. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2026-6\(28\)-455-464](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2026-6(28)-455-464). URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/46908>. Особистий внесок: поглиблено розуміння антикорупційного механізму. Мельник С. І.: охарактеризовано вплив цифровізації на трансформацію корупції;
- 6. Мельник С. І., Яремчук Р. Є. Теоретичні засади забезпечення економічної безпеки держави. Формування стратегії соціально-економічного розвитку підприємницьких структур в Україні : матеріали Х Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Львів, 29 листопада 2024 р.). Львів : НУ «Львівська політехніка», 2024. С. 113–115. Особистий внесок: визначено ключові аспекти трактування поняття «економічна безпека держави». Мельник С. І.: обґрунтовано вагомість впливу загрози війни на економічну безпеку держави;
- 7. Яремчук Р. Є. Економічна безпека держави: поточні умови забезпечення. Сучасний стан та пріоритети модернізації науки, освіти і суспільства : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 21 січня 2025 р.). Полтава : ЦФЕНД, 2025. С. 34–35;
- 8. Мельник С. І., Яремчук Р. Є. Безпекові аспекти та українська модель корупції. Економічна безпека держави та суб'єктів підприємницької діяльності в Україні: проблеми та шляхи їх вирішення : матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 23 травня 2025 р.). Львів : НУ «Львівська політехніка», 2025. С. 138–139. Особистий внесок: встановлено характеристики української моделі корупції. Мельник С. І.: відзначено спільні та відмінні риси, що притаманні для відомих моделей корупції (західноєвропейська, азійська, африканська, латиноамериканська);
- 9. Яремчук Р. Є. Корупція в Україні: результати соціологічних опитувань. Актуальні питання економіки, управління, технологій та права : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Черкаси, 1 серпня 2025 р.). Черкаси: «Research Europe», 2025. С. 58–61;
- 10. Мельник С. І., Яремчук Р. Є. Трансформація корупції під впливом посилення загрози війни. Формування стратегії соціально-економічного розвитку підприємницьких структур в Україні : матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 28 листопада 2025 р.). Львів : НУ «Львівська політехніка», 2025. С. 135–137. Особистий внесок: визначено сучасні прояви корупції. Мельник С. І.: визначено нові форми прояву корупції під впливом війни;
- 11. Melnyk S., Yaremchuk R. Compliance systems as a tool for preventing corruption in the private sector. Scientific development in a changing world: 3rd International scientific and practical conference (Lviv, March 16–18, 2026). «Sci-conf.com.ua», 2026. Р. 772–776. Особистий внесок: обґрунтовано бачення суті поняття «комплаєнс-система». Мельник С. І.: доведено важливість результативного виконання антикорупційної діяльності на мікрорівні;
- 12. Яремчук Р. Є. Створення комплаєнс-систем для розширення результативного інструментарію протидії корупції. Економічна безпека держави та суб'єктів підприємницької діяльності: проблеми та шляхи їх вирішення : матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 29 травня 2026 р.). Львів : НУ «Львівська політехніка», 2026. С. 198–200.

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U112498, 0124U004437

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельник Степан Іванович

2. Stepan I. Melnyk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 21.04.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3782-5973

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Штангрет Андрій Михайлович

2. Andriy M. Shtangret

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5179-4996

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рудніченко Євгеній Миколайович

2. Yevhenii M. Rudnichenko

Кваліфікація: доктор економічних наук, професор, 21.04.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9407-2026

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Копитко Марта Іванівна

2. Marta I. Kopytko

Кваліфікація: д.е.н., проф., 21.04.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6598-3798

Додаткова інформація: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/V-2217-2018>;

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=ajRHCGUAAAAJ&hl=ru>;

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56531865800>

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гобела Володимир Володимирович

2. Volodymyr V. Hobela

Кваліфікація: к.е.н., доц., 21.04.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7438-2329

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Франчук Василь Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Франчук Василь Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лісовська Валентина Юріївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна